

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „МАКСИМ РАЙКОВИЧ“

гр. Лясковец 5140, ул. „Манастирска“ №1, тел. 0619/ 2 20 95, факс 0619/2 20 95
e-mail: info-300507@edu.mon.bg, <https://su-mrlc.com>

УТВЪРЖДАВАМ:
Даниела Арабаджиева,
директор на СУ „Максим Райкович“,
гр. Лясковец

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

в СУ „Максим Райкович“ гр. Лясковец

за учебната 2024/2025год.

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници (педагогическите специалисти, непедagogическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището) в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 1. (1) Членовете на СУ „Максим Райкович“ – ученици, педагогически специалисти, родители, непедagogически персонал, са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на СУ „Максим Райкович“ действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на СУ „Максим Райкович“ се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Раздел II

Педагогически специалисти и непедagogически персонал

Чл. 4. (1) Педагогическите специалисти и лицата от непедagogическия персонал трябва да бъдат професионално подготвени, добросъвестни, добронамерени и почтени.

(2) Педагогическите специалисти непрекъснато повишават своята квалификация и поддържат съвременно ниво на знания умения и компетентности, за да гарантират правото

на учениците на качествено образование. Те имат право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в СУ „Максим Райкович“.

(3) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

(4) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(6) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на образователни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(7) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(8) Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(9) Изпитванията и оценяването на учениците не се използват като форма за налагане на санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(10) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.

(11) Педагогическите специалисти и лицата от непедагогическия персонал утвърждават своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

1. Не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.

2. Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допускат злоупотреба с доверието на семейството.

3. Съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

(12) Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство

(13) При изпълнение на своите функции педагогическите специалисти и лицата от непедagogическия персонал са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не осъществяват политическа и партийна дейност в училище, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

Раздел III

Ученици

Чл. 5. (1) В поведението си учениците се ръководят от максимата: *„Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“*.

(2) Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици и утвърждава авторитета на училището.

(3) Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в СУ „Максим Райкович“: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на СУ „Максим Райкович“:

(4) Ученикът пази училищното имущество, което е публична собственост така, както пази личните си вещи.

(5) Ученикът се грижи за чистотата в училище и извън него и опазва околната среда.

(6) В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство и социалните мрежи, като качва снимки, колажи, клипове, които уронват достойнството им.

(7) Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;
2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

(8) Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила в училищата общност и в обществото.

(9) Ученикът не разпространява в училище религиозни и/или идеологически доктрини и/или политически възгледи.

Раздел IV

Родители

Чл. 6. (1) Родителите са равностойни партньори на своите деца и на работещите с тях педагогически специалисти.

(2) Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

(3) Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

(4) Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

(5) Родителите не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.

(6) Родителите имат отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как резултатно да търсят информация в Мрежата, как да я оценяват критически, как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него.

(7) Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат СУ „Максим Райкович“ в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Раздел V

Комисия по етика

Чл. 7. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от две години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс със заповед на директора.

Чл. 8. В срок до 30.09. 2024 г. Комисията по етика разработва правила за дейността си, които се приемат на заседание на Педагогическия съвет и се утвърждават със заповед на директора на училището.

Чл. 9. (1) Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

(2) Анонимни сигнали не се разглеждат от Комисията.

Чл. 10. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора решение.

Чл. 11. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Етичният кодекс на училищната общност в СУ „Максим Райкович“ е разработен на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно цитирания закон.

§ 2. Етичният кодекс на СУ „Максим Райкович“ е обсъден на заседание на Общо събрание (Протокол № 5/13.09.2024 г.), с участието на представители на Обществения съвет (съгласуван с Протокол № 09/09.09.2024 г.), Училищното настоятелство и Ученическия съвет на училището като форма на ученическо самоуправление, и е приет с Решение №2, взето с Протокол № 14/13.09. 2024 г., утвърден е със Заповед № 36/16.09. 2024 г. на директора.

§ 3. Етичният кодекс на СУ „Максим Райкович“ влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.

§ 4. Копие от Етичния кодекс на училищната общност е оставено в училищната библиотека, както и е поставено на видно място върху информационно табло в учителската стая.

§ 5. Етичният кодекс на СУ „Максим Райкович“ е публикуван на интернет страницата на училището след утвърждаването му със заповед на директора на основание чл. 175, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 6. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде актуализиран и променян при условията и по реда, по който е приет.

Раздел IV

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.12. Директорът на СУ „Максим Райкович“ осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като Исздава Комисия по етика.

Чл.13. Комисията по етика се избира най-късно в срок до 10 дни след приемане на Етичния кодекс.

- (1) В състава на Комисията по етика се включват представители на педагогическия и непедagogически персонал. Комисията по етика се състои от 5 члена.
- (2) Членовете се избират от Педагогическия съвет на учебното заведение за срок от две година.
- (3) Комисията по етика съставя процедура за дейността си, като част от Етичния кодекс на училището, която задължително урежда:
 - А. Реда за събиране на информация и приемане на сигнали;
 - В. Сроковете за разглеждане и отговор на сигналите;
 - С. Формата на произнасяне по казусите – становища, тълкувания и пр.
- (4) Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчетва дейността си пред Педагогическия съвет.

Чл.14. Всеки заинтересован член на училищната общност може да внесе сигнал в Комисията по етика. За целта се създава регистър на жалбите в деловодството на учебното заведение. Постъпилите жалби се предоставят на комисията по етика в 1- дневен срок.

Раздел V

ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 15. Депозиране на сигнал за нарушение на Етичния кодекс:

- (1) Когато в Комисията по етика се получи сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, Комисията следва да се увери, че има достатъчно информация, която да даде възможност да бъде разгледано оплакването.
- (2) Сигналът следва да съдържа :
 - А. Данни за лицето, което подава оплакването – трите имена, позицията, която заема, телефон за връзка;
 - В. Данни за служителя, който в случая е нарушил Кодекса – имена и позиция, която заема;
 - С. Кратко изложение на действието /бездействието/, по възможност с доказателство в подкрепа на това.
- (3) На първото си заседание след получаване на сигнала, Комисията по етика разглежда същия и излиза с решение, дали да започне разследване и дали оплакването отговаря на изискванията, предвидени в настоящия Кодекс.
- (4) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на формалните изисквания на Етичния кодекс, тя изпраща писмо на лицето, да отстрани нередностите, като определя срок. Ако не бъдат отстранени недостатъците на оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.
- (5) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените в Етичния кодекс изисквания, следва да извърши разследване и да даде становище по него.

Чл.16. Действия на Комисията по етика при разследване на подаден сигнал:

- (1) Комисията връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Кодекса, в което го запознава с постъпилото оплакване и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.
- (2) В случай, че лицето признае, че е действало в нарушение на Етичния кодекс, се изготвя предложение за мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията.
- (3) В случай, че лицето отхвърли обвиненията, се насрочва заседание на Комисията по етика, за изслушване на двете страни и вземане на окончателно решение по казуса.
- (4) Когато Комисията установи, че има нарушения на Етичния кодекс, породени от недоразумения, временен афект или друга форма на непредумишлени действия тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията и отношенията помежду си и да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая. За развитието и приключването на случая Комисията, в свое становище, уведомява писмено директора.
- (5) Когато Комисията констатира извършването на груби нарушения на Етичния кодекс и/или отказ на страните да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая, тя излиза със становище пред директора за предприемане на следващи мерки по него. В становището се посочват установените нарушения на Етичния кодекс, проведената от Комисията работа по случая и резултатите от нея.

Чл.17. Директорът след получаване на становището на Комисията по етика се запознава със случая, като взема предвид всички факти и обстоятелства и може да реши:

- (1) да поиска от служителя да отстрани нарушението;

- (2) да поиска гаранции от служителя, по отношение на бъдещо поведение;
- (3) да поиска служителят да понесе дисциплинарна отговорност, съгласно Кодекса на труда;

Чл.18. В своята работа Комисията по етика спазва следния регламент:

- (1) Подаването на сигнал към Етичната комисия става в деловодството на училището, което го предоставя на председателя на Комисията в 1- дневен срок.
- (2) Желателно е всеки сигнал да бъде придружен с доказателства. Ако липсват такива, Комисията може да ги изиска като условие за разглеждане на случая.
- (3) Комисията по етика не разглежда анонимни сигнали!
- (4) След получаването на сигнала, председателят на Комисията свиква заседание за неговото разглеждане в 7 дневен срок.
- (5) На първото си заседание за разглеждане на сигнала Комисията излиза с решение дали оплакването отговаря на изискванията и дали ще започне разследване по него.
- (6) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, в 3- дневен срок от провеждане на заседанието тя връчва писмо на лицето, подало сигнала да отстрани нередностите. Срокът за отстраняването им е 7 дни.
- (7) Ако не бъдат отстранени нередностите по оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.
- (8) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, тя започва разследване като в 3-дневен срок след първото заседание по случая връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Етичния кодекс.
- (9) В писмото си Комисията запознава лицето с постъпилото оплакване като прилага копие от него и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.
- (10) Комисията по етика излиза със свое становище по всеки получен сигнал в 14-дневен срок, след датата на последното проведено заседание по случая.
- (11) Когато директорът на училището насочва получен към него сигнал за разглеждане от Комисията по етика той връчва копие от него с придружаващо писмо на председателя на Комисията.
- (12) За всяко свое заседание Комисията води протокол. Заседанията са редовни и се провеждат, ако присъстват всички членове на Комисията.
- (13) На своето първо заседание Комисията избира секретар, на ротационен принцип, който да води протоколите от заседанията..
- (14) Цялата документация на Комисията се съхраняват от нейния председател.
- (15) Комисията поддържа протоколна книга, входяща книга за регистрация на сигналите, изходяща книга за регистрация на кореспонденцията и класьор на издадените становища.